

DEBRECZENI HIRLAP

Elfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.
Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:
Kutasi Imre.
 Szerkesztő:
Katona Imre.

Szerkesztőség: Piac-utca 1824. sz. Szikszay-féle ház.
 Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318 sz. Sz. Nagy Károly ház.
 Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Az osztrák-magyar bank javaslatainak elfogadhatlansága.

(x) Az osztrák-magyar bank javaslatai a bankszabadság meghosszabbítás tárgyában annyira magukon viselik a magyar állam konszolidált pénzügyi viszonyai és önálló gazdasági ereje teljes ismerésének karakterét, hogy azok elutasítása a magyar kormány részéről kétségtelen. A bank igényei olyanok, hogy azok mellett csak a részvényesek egyoldalú érdeke jut kifejezésre. A jegybank tervezetében még a kereskedői jogosult nézetet sem lehet felfedezni, mert valódi szakemberek az állammal kötendő szerződések-nél, melyeknek érvényessége a parlament jóváhagyásától függ, legalább a józan emberi ész törvényei szerint a kereskedőileg elérhetőre szoktak szorítkozni. Pénzügyi műveleteknél egyáltalán, az állam és egy keresleti társaság közt hosszú időre kötendő szerződések-nél különösen, eddigelé megengedhetlen abszurditásnak tartották, ha az egyik fél csak követeléseket állít fel, melyek a másik félre maradandó terheket rónak. A jegybank javaslat-tervezetében valódi, az ügy nagyságának megfelelő viszonszolgáltatásokat egyáltalán lehetetlen felfedezni.

Ez maga elég lenne, hogy a magyar kormány elvből megtagadja az alkudozásokba való bocsátkozást mindaddig, míg a jegybank pénzügyileg rezonábilisebb tárgyalási alapot nem kínál. A jegybank javaslata csak követelések-

ből áll, viszonszolgáltatás nélkül, mihez a magyar állam soha sem fogja megadni beleegyezését; áll továbbá meglehetősen jelentéktelen pénzügyi-technikai disztribúciós-berendezésekből, melyekkel reformra szorult apparátust új nevek által szeretnének „javítani.”

Ezt a mellék kérdést most nem akarjuk taglalni, mert a bank vezetésére, a bankpolitikára, a jegykibocsátásra és ellenőrzésre vonatkozólag, valamint mindama feltételeket illetőleg, melyek a magyar állam pénzügyi és politikai szuverénitását érintik, egyáltalán nem lehet a jegybank mostani részvényeseinek, vagy vezetőinek feladata javaslatokat tenni. Ama feltételeket, melyek a szuverén magyar állam politikai és gazdasági érdekeit megóvni vannak hivatva, a magyar pénzügyminisztérium önállóan állapítja meg, a legcsekélyebb idegen beavatkozás nélkül. Ebben bármely részvényes-csoport tanácsa, vagy véleménynyilvánítása egészen felesleges és abszolúte megengedhetlen.

A jegybank pénzügyi követeléseit azonban nemcsak elfogadhatlanok, hanem éppen alkalmatlanok, hogy az alkudozások alapjául szolgáljanak.

Azt a követelést, hogy a nyereségben való osztozkodás jegybank és állam között csak 6%-os osztalékjövédalom után kezdődjék, okvetlen erőlyesen vissza kell utasítani. A nyereségben való osztozás határának maximuma képpen a 4%-ot tartjuk ama számnak, melyről

beszélni lehet. Ekkor azonban a jegybank bitor követelésében közte és a magyar állam közt évente másfél millió forint pénzügyi különbség van követelés és a megadás lehetősége közt. Világos, hogy a jegybank vezetői, vagy főrészvényesei az ily beteges illuziókat eleve feladni kénytelenek, ha egyáltalán komoly szándékuk van a magyar kormánytól gyakorlati eredményt elérni.

Másik követelése a jegybanknak a 77 millió forint adósság visszafizetése. Ez egy osztrák államadósság. A magyar kormányának azonban, sajnos, itt beavatkozási joga és kötelessége van. Magyarország beleegyezése nélkül ebben megállapodást létesíteni nem lehet, mert Magyarország annak idején magára vállalta a kötelezettséget, hogy ezen osztrák adósság törlesztéséhez, mely adósság kamatmentes, esetleg ötven éven belül terminushoz nem kötött visszafizetéséhez minden kamatmegterítés nélkül 30% kal járul. Magyarország tehát soha sem fogja beleegyezését adni e jogi álláspont feladásához, teljes egyenértékű viszonosság nélkül. Eddig az állami nyereségrészesedés egy része erre a tulajdonképpen osztrák adósságra fordított. — Számokban kifejezve ez az amortizáció 50 év alatt évente 472,000 forintot igényel. Már eleve kilátás nélkül van és a limine elutasítandó minden oly javaslat, mely most, vagy később a magyar állam költségvetését terhelhetné, vagy a magyar állam bevételeit csökkenthetné.

A mostani jegybank, mely a szabadság meghosszabbításáért semmiéle en-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Nem vágyom én...

Nem vágyom én áthényélni
 Ezt a földi életet;
 Harezba vágyom, mert az ember
 Küzdelemre született.

Nem félek a fáradságtól:
 Hadd izzadjon homlokom.
 Előre! bár köves pusztán
 S naptól izzó homokon.

S ha lezajlik majd a harez: nem
 Kérek más nyugvóhelyet.
 Elég nekem, nagyon elég
 A te puha kebeled.

Ne hüsítsen szél fúvalma,
 Ne hüsítsen friss patak:
 Csupán édes lehelleted,
 Csupán csókos ajakad!

Küldd a csókot!

Azt írod, hogy csókot küldenél;
 De attól félsz, hogy mig ide ér,
 Mig a messzeségen áthalad:
 Forrósága lehül azalatt.

Küldjed csak a csókot angyalom,
 Nem árt annak hideg fúvalom,

Nem árt annak semmi messzeség:
 Benne hű szerelmed tüze ég.

Küldjed csak a csókot édesem;
 Forróságát így is érzem.
 Majd, ha a fejfámat csókolod:
 Rá a sirban is fellángolok.

Jánossy Zoltán.

Egy ibolyaszál.

Mindig új marad a történet, ha egy emberpár akár önként, akár a körülmények kényszerítő hatása alatt elválik egymástól. Olyan gyakori ez a dolog az életben, hogy már ügyet sem vetünk rá.

Azt senki sem kérde, hogy hány szíven üt ez oly sebet, mely soha nem gyógyul be s hogy megsemmisül-e általa egy emberélet vágya, szerencsése s gyakran élete is...

A férfi fiatal, tevékeny és tehetséges művész volt. Mikor dagadó kebelével először indult olaszországi tanulmányutjára, zsebében tanítómestereinek legjobb bizonyítványait vitte magával, kik mindnyájan a legfényesebb jövőt jósolták az ifjunak. Ő maga álmódott már a dicsőségről és kifestette magában a boldog jövő képét.

Legörömbösebb a főváros egy gazdag polgárcsaládjának körében forgolódott, a hova tanítómestere vitte be. EA szegény iparosnak fia itt, a jobb körökben tanulta meg a társal-

gás és jó modor művészetét. A legszerényebb köszönettel fogadta a gazdag gyárosnak iránta tanúsított jóakarátát és annak nálánál két évvel idősebb nővérére, a ki anyai gondtal bánt vele, úgy tekintett, mint egy szentesre. A bájos Irénke szívesen látta a tüzes, eszményekért rajongó ifjút, a ki másképp gondolkodott és másképp cselekedett, mint a kikent-kifent és kivásalt, vagy a hidegen számító és könnyelműen pazarló többi fiatal ismerősei és a fiatal művésznek hangjában, szavában, tekintetében és mozdulataiban jelentkező költői szerelme hízelt a leány húságának.

Nem ismerte be maga előtt, hogy szereti a szép, fiatal festőt. Anyai érzelmeinek tudta be azt, a mi tulajdonképpen be nem vallott szerelem volt. Nem, — szólott magában, — barátság az egész és nem más.

Elérkezett a nap, a mikor Ervin Elutazott a fővárosból Róma vonzotta őt feledhetetlen, örökbecsű múkinéivel. Elszorult a szíve, midőn utóljára lépett a bizalmas helyiségekbe és midőn bucsuzóra tekintett azokra a buzavirágkék szemekbe, melyek a legdrágábbak voltak neki e földön.

Szép, meleg márcziusi napon történt. Irénke a ház háta mögötti meglehetősen kiterjedésű kertben sétált az ifjuval. Máskor oly vig, mulattató hangja elnémult s a leánynak ajkairól is csak akadozva jöttek a szavak. Hirtelen egy magában álló ibolyaszálat látott meg. Leszakította. „Fogadja el tőlem ezen

gedményt sem kínál, egyszerűen a 77 millió frt adósság visszafizetését követeli. Ma ez a 77 millió frt adósság kamattalan. Ma a visszafizetés nincs terminushoz kötve. A jegybank erre a becses jogra vonatkozólag egyszerűen sans phrase követeli az abdikációt? És mit kínál ezért az abdikációért? Semmit! Éppen semmit!

Számokban szólva, a visszafizetés céljából keresztülvitt kölcsönügylet mellett ez évente 3.080.000 frt kamatteher lenne; Magyarországra esnék tehát évente 924.000 frt. A bank pedig e tőkével évente mintegy 3 millió frt biztos nyereleményemelését érte el. Így a jegyszabadalom meghosszabbítását nemcsak ingyen kapná, hanem még ily nagy, évi milliós tributum fizetéshez is jutna. Bizton látjuk előre is, hogy Wekerle magyar miniszterelnök és pénzügyminiszter a jegybank illetén, általunk megjelölt követeléseit, mint melyek felett tárgyalni nem lehet, vissza fogja utasítani.

Plener osztrák pénzügyminiszter pedig kétségtelenül csallakozni fog a magyar miniszterelnök nézeteihez és ha a jegybank mihamarab teljesen el nem áll az ily teljesíthetetlen követelések eddigi gyakorlatától, akkor természetes alkalmat és okot nyújt a magyar kormány és a magyar parlamentnek, hogy egy önálló magyar jegybank felállításának kérdését, minden gyakorlati pénzügyi szempontból tanulmányozzák.

A mostani jegybank osztrák képviselőivel, ha lehet, de azok nélkül is, ha szükséges lesz, érvényre fog jutni a jegybank kérdésben a magyar állam érdeke.

— **A szombati ülés napirendje.** A képviselőház legközelebbi ülését szombaton tartja. Ezen az ülésen tárgyalni fogják a kérvények 13-ik sorjegyzeit a 17-ik ponttól kezdve, továbbá a kérvények 14. és 15-ik sorjegyzeit. Ezen kérvények között van a honossági és a német nyelvű katonai levelezések tárgyában beadott kérvénycsomó is. El fognak intézteni

ibolyát s ez emlékeztesse önt a mi házunkra, — mondta Irénke. Erről tudja meg, hogy egy jó barátját hagyott itt.

Feltekintett s ekkor látta, hogy az ifjunak szerelemittas szeméi arcára vannak szegezve. Pirulva sütötte le szeméit.

De ekkor lábaihoz omlott az ifju és kezeit forró ajkaihoz emelve, a szerelemnek költői lelkéből fakadó szóáradatával öntötte el.

— Irénke tetőtől-talpig összerázkódott, egyetlen szempillantás alatt tisztában volt azzal, hogy az ifjut az első pillanattól fogva szerette.

— Nem, Ervin, kelj fel! — mondta lágy hangon s felemelte a térdepelőt, — csak az Isten előtt szabad térdelni.

Az ifju felugrott és karjaiba ragadta a leányt:

— De téged szabad átölelni, karjaimba zárhatlak és megcsókolhatom ezen ajkakat! Téged ugy-e bár édesem? magamhoz szoríthatlak ma és mindenkor, mert te mennyasszonyom vagy ma, a művész legédesebb jutalma, a ki meghalna érted, a ki egyedül te read büszkes a ki az elnyert koszorút a te barna fűrtjeidre fogja szorítani, ha kifonva, diésőségben ünnepezve visszatér hozzád s olyan nevet fog véled megosztani, a melyet büszkeséggel viselhetsz.

A leány egy csókkal zárta le az ifjut száját.

*
Évek multak. Nehéz idők jöttek; a nagy kereskedőházak meginogtak s a leggazdagabb czégek csufosan megbuktak s Irénke bátyját

továbbá az összes választ váró interpellációk is.

— **A mai püspöki konferencia** — mint értesülünk — kizárólag a kongrua kérdésével fog foglalkozni, nevezetesen a birtokos szerzetes rendek ama memorandumával, a melyben tiltakoznak az ellen, hogy a kongrua kiegészítés terhe rájuk is kivetessék. Tekintve, hogy e tiltakozásnak az érdekelt szerzetes rendek nevében F e h é r Ipoly már kifejezést adott a nélkül, hogy azt a püspöki kar figyelmbe vette volna, valószínű, hogy a minapi megállapodásokat a mai konferencia is fentartja.

— **Az állami anyakönyvek.** A képviselőházi tárgyalásra váró egyházpolitikai javaslatok közül az igazságügyi bizottság első sorban az állami anyakönyvekről szóló törvényjavaslat tárgyalását fogja folytatni és legközelebbi ülését azonnal megtartja, mielőtt az igazságügyminiszter részt vehet a bizottság tárgyalásain.

Országgyűlés.

Budapest, ápril 18.

A képviselőháznak ma csöndes ülése volt, melyre a képviselők oly gyér számmal jelentek meg, hogy az ülést egy negyedórára emiatt föl is kellett függeszteni.

A mezőrendőrségi törvényjavaslaton a főrendiház által tett módosítások fölött rövid vita fejtett ki, melyben részt vettek L e h ó c z k y Vilmos előadón kívül B u j a n o v i c h Sándor és Hermann Ottó.

B e t h l e n András gróf földmivelésügyi miniszter szellemesen megjegyezte, hogy a legfőbb argumentum a többség s ennél fogva a nemzet többségének kívánsága szerint kell a törvényjavaslatot is alakítani. Erre a ház hozzájárult a módosításokhoz s a javaslat szentesítés végett lesz felterjeszhető.

Millenáris vita volt ezután, melyet D ó k u s Ernő tetszést aratott beszéddel vezetett be. A vitában részt vettek U g r o n Gábor, Z i c h y Jenő gróf, H e r m a n n Ottó, T h a l y Kálmán s végül Wekerle miniszterelnök védte saját előterjesztését, melyet a ház egyhangulag elfogadott.

A legközelebbi ülés szombaton lesz megtartva.

sem került el a szerencsétlenség. Mit használt, ha bátyjának kedvéért, hogy vagyonának romjait megmentse, hűtlen lett fogadásához, — eladta kezét! Ezzel csak késleltette, de fel nem tarthassa a bukást.

Dobra került a ház, a kert, melyben az első szerelem fellobbanása közt szakította le a magában álló ibolyát; dobra került a gyönyörű képgyűjtemény is. Ezek közt a legdrágábban vették meg Ervinnek ifjúkori festményeit, a ki most már világhírű művész lett.

Egy kis vázlatot megmentett magának Irén, magának és szívének, mert még mindig forrón szerette a hűtlenül elhagyott férfit.

A fiatal lányból lassankint öreg asszony lett. Férje és gyermekei elhaltak mellőle. A sors megbosszulta magát, élnie kellett.

*
Néhány nap előtt meghalt egy öreg asszony, egy fővárosi ismert családnak utolsó sarjadéka. Nélkülözések közt élt utolsó napjaiban és nyomorban halt meg. Mielőtt leszegették volna a koporsót, egy ismeretlen lépett oda és hosszasan nézte a szenvedésektől eltorzult arcot.

Ervin volt, az elhagyott jegyes...
— Megbocsátok! — mondta halkan. Erre tárczájának egy rejtékéből egy kis száradt virágot vett elő, a halott keblére tette azt s elfojtott hangon tette hozzá:

— Vidd magaddal ezt az első ibolyaszálat, a mit utolsó üdvözlötül adtál nekem.

—9.

A tavasz betegségei.

Ellentmondásnak látszik, hogy ez a sokat megénekelte tavasz, az új, az ébredő élet évszaka betegséget is hoz magával, — pedig az orvosi tapasztalatokat sok százados megfigyelései ezt kétségen kívül — bebizonyították. —

A régi bajban szenvedő ember érzékeny idegrendszerre minden változást megérez és kellemetlen, sokszor káros reakcióval felel a változásokra, még oly esetekben is, midőn a változás egészben véve a réginél jobb állapotot hoz létre.

Igy a tavasz élenyodus szellője ezer kínos fájdalmat okoz a kronikus izomcsuszban szenvedő embereknek.

Megrontja étvágyát az amagy is gyomorbetegnek, bágyadtabbá teszi a régiebb idő óta fáradt embert és mind e hatásokat addig juttatja érvényre, míg a kronikus betegek ismét meg nem szokták az új évszakot.

Sokkal bámulatosabb azon hatás, a mit a tavasz az emberek kedélyére gyakorol.

Az ifjabbak rendszeren vigabbak, élénkebbek lesznek, nagyobb bennök a tettvágy, a munkakedv, több a vállalkozó szellem.

Az idősebbek azonban legtöbbször álmosokká, nehézkessé, sokszor deprimáltakká lesznek.

De fordítva is nagyon gyakran észlelhetők e jelenségek és ne is esedálkozzunk azon, ha egy-egy vigan bálozott legény, vagy hajdon, az a ki csupa pezsgő élet volt a télen, csupa könnyüvérvőség és jókedv egész lényegében, — szinte buskomor, tépelődő, elégedetlen lesz s a tavasz beálltakor ezer képzelt betegséggel jár orvosához, kifogyhatlan panaszokkal.

Tény az, hogy különösen a városi népesség, ez a természetességéből sokat vesztett műember kedélye szenved az évszak változásakor.

Ha százféle jelenséget csoportosítunk, úgy azt látjuk, hogy egészben mindenütt az idegrendszernek egy olyanféle állapota áll elő, melyet a bor alkoholhatásához hasonlíthatunk leginkább.

Mintegy megittasodik a jó, friss, élenyagdag levegőtől a kedély — és épen úgy mint a bor — az alkohol hatásnál, itt is vagy felélénkül, vagy pedig huskomor hangulatok következnek be a szerint, a minők az egyén hajlamai.

Előbb esendes adófizető polgárok, házsártos, veszekedő természetűekké lesznek, a békés bölcsészhangú párbajozó krakélerré lesz, a bonvivant elégiákon törí a fejét és a legrealisabb gyapjukereskedő ideális szerelmi érzelmekre téved.

A felujuló, a megszülető szerelmekkel — nőnek aztán a párbajok számai is, de egyuttal a csalódottak és reménytelenek nem — egészen új keletű a l a k j a i is megsza-
porodnak.

Feltűnő, hogy a tavasztól megittasodó emberek kedélye inkább a pesszimizmusra hajló, mint a jobb, a vigabb felfogásra.

Ezer és ezer számra támadnak tavasz kezdetén a „setétlátók” és ezer számra az öngyilkosságok.

Megdöbbenő azon tény, hogy több mint másfél század megfigyeléseiből biztonsággal tudunk jóslni, most már a tavasz kezdetének ezen s z o m o r u t á r s a d a l m i hatására.

Szinte aggódva figyeljük a kisebb-nagyobb banattal, csalódással, küzdelmekkel — terhes embereket, ha muló félben a tél, mert félünk, hogy a tavasz első napsugarai gyászos fordulatot hoznak sorsukra.

Nem elemezzük e tényeket lélektanilag, hanem hozzájuk fűzzük azon megjegyzéseinket, hogy az akaraterős, szilárd jellemű emberekben nem okoz a kedélyingadozás annyi kárt és hogy egyetlen biztos óvszere a kedély tavaszi betegségeinek: a rendszeres, nem túlterhelő munka.

A kinek akarata, vagy helyzete munkát adott, a kit az ég kötelességeikkel bőven — megáldott és hozzá kegyet, erőt az elviselésre, azok könnyebben türik a kedélyhullámzásokat.

Mindenesetre pedig helyén valónak tart-

duk e sorok közlését most, tavasz közeledtekor, mert kétségtelen, hogy ha ismerik a tényeket az emberek, úgy kevésbé engedik át magukat a változás hatásának.

Irodalom.

* „A Magyar Mese- és Mondavilág”-ból, Benedek Elek nagy mesevállalatából, megjelent a 6-ik füzet. Nem csoda, ha a szaklapok, nevezetesen a tanügyi és pedagógiai lapok is osztatlan elismeréssel nyilatkoznak Benedek e nagy nemzeti művéről, mely a magyar nép eredeti meseköltését van hivatva bemutatni az ezer éves ünnep alkalmából. Benedek irodalmi formába öntött népies nyelve, mesemondó hangja ellenállhatatlanul ragadja magával az olvasót s abban a formában, amint ő megírja a nép meséit, öregek és ifjak egyforma élvezettel olvashatják. Hogy gyermekes ház, hogy iskola nem nélkülözheti ezt a nagy nemzeti kincsét, az előttünk is kétségtelen, ha nem győznének is meg erről a lapok, melyek teljes elismeréssel adóznak Benedek kiváló mesemondó tehetségének. A számos nyilatkozat közül csak a Középiskolai Tanáregyesület Közlönyének kritikájára utalunk, mely többek közt ezt mondja: „Benedek alapos ismerője a gyermek lelkének, a miről eddig megjelent ifjúsági iratai s a napilapokban közölt egyes tárcza-czikkei tanuskodtak; hosszú idők óta foglalkozik népmesék és népköltemények gyűjtésével és pedig a magyar népnek egyik legkölteibb lelkű faja, a székely nép körében; e mellett izléssel válogatja ki a meséket, melyekkel legközelebb fér a gyermek lelkéhez és stílusa is könnyen folyó, magyaros.” Így ír az említett folyóiratban Balassa József a kitűnő nyelvész. A Mese- és Mondavilág most megjelent füzetének legérdekesebb darabja: A hadak útja (a hun mondakör utolsó fejezete), melyet ragyogó tollal írt meg Benedek. Van benne aztán sok szép mese, nevezetesen: Megőlt Istefán, mely inkább legenda; a legszebbek közül való továbbá: A molnár leánya, Mi van a ládikában? Üssed, üssed, botocskám, stb. Az illusztrációk is igen sikerültek. A szülők s általában a nagy közönség figyelmébe nem ajánlhatjuk eléggé e vállalatot. Egy füzet ára 25 kr, 10 füzet előfizetési ára 2 fnt 50 kr. Az egész mű 50 füzetre van tervezve. Megrendelhető a kiadó Athenaeum-nál és minden könyvkereskedőnél.

A „debreczeni főiskolai gyorsíró egyesület” története.

— Felolvastattott a gyorsíró egyesület által f. év ápr. 8-án tartott Markovits-emléknapján. —

(Folyt. és vége.)

Közgyűléseken pedig műveket adtak be s a megbirálás után az arra érdemeseket könyvtárba helyezték; hogy így könyvtárunk is gyarapodjék. A budapesti gyorsíró egyesülettel is levelezésben állt. Így egyesületünk az első év végén azon öntudattal tarthatta meg zárgyűlését s választhatta meg a szervező bizottságot a következő évre, hogy minden tekintetben megtette kötelességét.

De a kezdet nehézségein és küzdelmein ezután kellett átésnie. Valóban a következő év folyamán nehéz küzdelmet kellett vívnia, hogy önmagát fentartsa; nem annyira az anyagiak miatt, mert hiszen e tekintetben elég jól állott az akkori viszonyokhoz mérten, amennyiben 26 fnt tiszta vagyona volt. De nagyobb erkölcsi sikert nem tudott felmutatni. A tisztviselés, élén Lévy Mihály elnökkel mindent elkövetett e részvétlenség ellen, de ennek dacára is csak ritkán szakította meg az egyesület sívár életét egy felolvasás, vagy mozgalmasabb esemény, mint üdvözlő irat Markovitshoz. De annál nagyobb buzgalmat és emelkedést látunk a következő időkben. Mindenek előtt egyesületünk, minthogy eddig „csak mint magán gyakorló társulat szerepelt” s „a testvér egyesületek, nem is tekintették rendszeres egyesületnek”, kérvényt intézett a tanári karhoz, hogy részére felügyelő tanárt nevezzen,

mi meg is történt s így első felügyelő tanára egyesületünknek tek. Kassay Sámuel tanár ur lett. Majd a halála s az érdemek elismerésére fordította figyelmét az egyesület, midőn egyesületünk alapítóját Nagy Sándort, gazdag érdemei elismerésül tiszteletbeli tagjává választotta s Török Péter, volt alelnöke iránt gazdag munkásságáért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét. Azután, hogy valódiilag belépessen a többi egyesületek sorába, minden oldalról nagy tevékenységet fejtett ki.

A közlöny szerkesztése tovább folyt ugyanazon változatos tartalommal. Anyagi tehetségéhez mérten igyekezett eszközöket szolgáltatni tagjai kezébe, hogy azok az önképzés útján annál akadálytalanabban haladhassanak. Nemesak gyorsírási lapokat és műveket rendelt meg könyvtára számára és egyúttal a tagok használatára, hanem önműködési terén is mozgalmas életet teremtett. E mozgalmas élet főtényezőit képezték: a gyorsírási művek benyújtása, azok bírálata és a versenyek, melyek fa gyűléseket érdekelte tettek s azok tárgyainak javarészt képezték. A tanári kar is előmozdítani igyekezett a jó törekvést és Dr. Kovács Sándor akadémiai igazgató ur 10 „tallér”-nyi díjat tűzött ki korrektes versenyírásra, mely versenyre jelentkezők közül az 1-ső díjat Gottlieb Ignác, a 2-ikát Berey József, a 3-ik díjat Király Gyula nyerte el.

Itt, e nevekkel kapcsolatban fel kell említenünk néhány ez időbeli tag nevét, kik a most említettekkel együtt nemcsak minden tekintetben a vezérszerepet vitték, hanem munkálkodásuk által egyesületünk tekintélyének emeléséhez hozzájárultak. Így Brückner Ernő, Márton Sándor tagokat kell felemlítenünk e tekintetben; Sóvágó Mihály, Bakonyi Kálmán, Kozma Zsigmond pedig mint elnökök is kiváló ügybuzgalommal jártak el tisztokban. De ki kell emelnünk Lévy Mihály, több éven át volt elnökét egyesületünknek, ki annak valóban gyámszóla volt. Ők s még többen, kik az egyesület hálás emlékezetébe fel vannak írva, ők voltak, kik egyesületünket nemcsak fentartották, hanem felül is emelték azon a nívóan, mely alapul szolgált arra, hogy egyesületünk helyet foglalhasson, sőt hogy ne is az utolsó helyet foglalja el a testvér egyesületek közt. Erre nézve elég legyen felemlítenünk csak azt, hogy egyesületünk az 1882-iki Debreczenben tartott zsinaton az ott szerepléséért dícséretet és elismerést aratott.

Ezek után ismerjük az egyesület életét az 1882/83. iskolai évig. Szükségtelennek tartjuk ugyanis részletezni az egyes évek munkásságát; az így általánosan alkotott képből következtethetünk azok viruló mozgalmasságára. A mondott évből némi visszaesést kell tapasztalunk, de korántsem annyit, hogy megdöbbéssel ne olvasnók jegyzőkönyvünkben a következő 1883/84. isk. évről írt eme szomorú szavakat: „Pártolás hiánya miatt az egyesület ez évben meg nem alakulhatott”. Ugy látszik a közönyt diadalt aratott a jó ügy felett, de csak pillanatra.

A következő évben, mintegy helyre akarva hozni az elmúlt szomorú évet, tömegesen iratkoztak be egyesületünkbe, különösen a gymnasium köréből s a gyorsírási ügye ismét fellendült. Az újonnan megalakult egyesület egyhangú lelkesedéssel Rásó Gyula I. joghallgatót választotta elnökévé; ez által mintegy háláját fejezve ki az egyesület iránta, kit egyesületünk második alapítójának lehet tekintenünk, mert hiszen az ő buzgalma, fáradsága és kitartása voltak azon tényezők, melyek megóvták egyesületünket a megsemmisüléstől. Most mintegy újjá születve kezdett hozzá annak gyarapításához, mit elődei hangyaszigalommal összehordtak. De a sok oldalról megindult tevékenység dacára sem lett volna teljesen biztosítva az egyesület fenmaradása, ha a keresett támogatást meg nem találja. A vezetők támogatást kerestek a nagy munkában: egy bomladozó egyesület helyreállításában. Meg is találták azt a tanári karban, de különösen nt. Csiky Lajos akad. hittanár urban. Szeretne tisztelt, jelenleg is felügyelő tanár ur volt az, ki a csüggedőbe erőt öntött s támogatta őket az erős munkában, mely által egyesületünk biztos alapkövei lerakattak. Ő az, ki 10 év óta gondozza egyesületünket oly tapin-

tattal, előrelátással és erélyvel, hogy most már a legszebb reményeket táplálhatjuk keblünkbe annak jövője iránt.

Egyesületünk vezetőivel egyesítve erejét és befolyását, diadalra juttatták ügyünket s mindent megtettek egyesületünk felvirágoztatására. Így tovább folytathatta gyorsíró egyesületünk haladását céljai felé. Rendszerünk védelme szempontjából kitiltotta könyvtárából a „Gyorsírók Lapja” című folyóiratot botrányos, sértegető modoráért, ezt megelőzőleg a „Népszerű Gyorsíró”-t. Ezek helyét megrendelt oly lapokat, melyek az önképzés útján elősegítettek. A haladás minden téren megindult. Az olykor-olykor feltűnő részvétlenség nem fenyegeti egyesületünk többé s habár nem találunk oly élénk érdeklődést, mint a megalakulás utáni években, de a netaláni ismételt feloszlástól messze áll. Altalában egyesületünk ez időben a közepes haladás útján van s e középszerűség ellen hiába küzdenek Kósa Gábor, Rásó Gyula elnökök.

Nagyobb lendületet látunk a következő években 1889-től, Balogh Ferenc elnök vezetésével az egyesületnek azon ideje következik, melyben nagyobb sikereket tud felmutatni, úgy az anyagiakban, mint a szellemiekben. Elnök közbenjárására az egyesület megkapta a legációval az előválasztást. Ugyancsak az elnök indítványára a helybeli pénzügyhatárhoz intézett kérvények eredménye az lett, hogy az „István gőzmalom társulat”, „debreczeni takarékpénztár” és „az első magyar ált. biztosító társaság” külön-külön pénzügyi segélyvel támogatott egyesületünket. E máig is fennálló támogatásért az egyesület hálás köszönetét fejezte ki az illető pénzügyhatárhoz iránt s egy részét az adományoknak, melyek 20 fntnyi összegben jelentékeny segélyt képeztek, azonnal könyvtára gyarapítására fordította. Nem kisebb érdeme elnökünknek a szellemiek terén is.

Egyesületünk mindig meg tudta becsülni és ki tudta fejezni háláját azok iránt, kiket érdemeik a gyorsírási terén felebb emeltek. Ezt bizonyította be ismételt, midőn Bódogh János urat tiszteletbeli tagjává választotta. De legfőbb szellemi ténye és sikere ez évben egyesületünknek az 1890. február 9-én Gabelsberger születésének százados évfordulója alkalmából tartott ünnepély, melyre meghivatott a tanári kar és a nagy közönség. A valóban szép lefolyású ünnepély kivételének érdeme első sorban Balogh Ferenc elnököt illeti, ki egyesületünkben az annyiszor tervezett nyilvános ünnepélyt kivitte s annak sikere által buzditással szolgált a későbbi időkre nézve.

Az egyesület ilyen örömdetes emelkedését látjuk a következő években is. Pokoly Lajos, Szűcs Béla elnökök felelhetlen érdemei s Szabó Sándor, Varga Lajos, Hirsch Nándor s többek buzgalma és kitartása folytán egyesületünk a felvirágzás útjára jutott. De történetünk koronáját azon alapítvány képezi, melyet Markovits Ivánné urnó ama szomorú alkalomból tett, amely arany betűkkel, kitörölhetlenül van feljegyezve történetünk lapjain. Ezen, Markovits Ivánné urnó neveivel összekapcsolva alapítvány fogja képezni első s egyik alapját, — hisszük, — ama nagy és virágzó egyesületnek, mely minden erejét a hazá, a társadalom, az emberiség javát célzó munkásságának szenteli s melynek ügyünk teljes diadalra jutása után, — egyedüli célja azoknak támogatása lesz.

De nem fejezhetjük be történetünket anélkül, hogy nagy mesterünkről, Markovits Ivánról, — bár röviden, — meg ne emlékezzünk.

Hiszen mindnyájan ismerjük azon viszonyt, mely ő közte s egyesületünk között fennállt. Ha őt támadták, minket is támadtak; az ő fájdalma, öröme a mi keblünkben százszoros viszhangra talált.

A keserv tölti meg szívünket, midőn kimondjuk: Markovits Iván nincs többé az élők sorában! Bánat és szomorúsággal telt szívünk csak azon tudatban lel némi enyhülést, hogyha ő nincs is köztünk testileg, de köztünk van szellemileg, az ő vezetésével fogunk küzdeni ezután is és emléke élni fog nemcsak a mi, de százszoros keblében Örökre

Konrad Ernő.

Különfélék.

* **Öngyilkos házaspár.** Borzalmas módon vetett véget életének Bécsben egy, a munkás-osztályhoz tartozó házaspár. Hajdujak Ferencz 41 éves, Kocsis Anna nevű feleségével nyolcz esztendő gyermekek jelenlétében akasztották fel magukat. A gyermeknek a szülők egy hat forinttal telt pénztárczát adtak s megmondták neki, hogy a pénz az övé lehet, ha az éj folyamán csendesen marad, bármit lát is. A fücska elaludt, de nemsokára valami zaj riasztotta fel álmából. Feltekintett, hát látta, hogy atyja a szoba gerendájáról lóg le, anyja pedig a függöny zsinór segélyével iparkodott megválni az élettől, a mi csak háromszori kísérletezés után sikerült neki. A halálra rémült gyermek nem mert szólani és később ismét elaludt. Reggel mikor felébredt, gyorsan felöltözködve, kiszaladt az utcára és az ott álló rendőrnek elmondta a történeteket. Hajdujak lábba miatt vált meg az élettől, felesége pedig önként követte a halálba.

* **A pirulásról.** Az ember csak kivételes körülmények között pirul el, melyek gyakran az érdekesség ingerével bírnak. Melinaud pszichológus e jelenséget tudományosan igyekszik megmagyarázni. Ugy tekinti, mint bizonyos lelki állapotok eredményét, melyek a következők: Szerénység, alázatosság, bátortalanság és harag. E tulajdonságok mellé az is szükséges, hogy az ember másokkal legyen együtt. Egyedüllet esetén csak kevés ember pirul el. Gyermeknek sohasem. Szerinte szerelmeseik igen gyakran elpirulnak a vallomás előtt, azután már nagyon ritkán. A tudós pszichológus nézete valószínűleg kevésbé tapasztalaton, mint inkább föltevésen alapul. Piatal emberek aránylag többször pirulnak el, mint idősek. Ezek már uralkodni tudnak kedélyfelindulásaikon.

* **Kerékpár a vízen.** Tegnap még csak a szárazföldön kerékpározhattunk, ma már a vizet is hatalmukba kerítették a kerékpárosok. És ki tudná megmondani, hol fogják holnap művészetüket gyakorolni? A kerékpárt 25 perc alatt föl lehet szerelni és a vizükön haladhat. Léghólyagokra helyezik a közönséges Rovert és mindegyik kereket el-látják egy lapáttal. Az első kerék lapátja kormányrud, a másodiké evező gyanánt szolgál. Es kész a vízi kerékpár, melynek Cycle Rast eddig a neve. Angol találmány. A leszerelés tíz percig tart. A német kerékpárosok főleg a hadsereg körében, rendkívül érdeklődnek iránta.

* **A német császár és a totalizátor.** A német császár, a ki csak nem rég a házár-játékoktól tiltotta el hadserege tisztjeit, ujjában, mint a Kreuzeitung írja, rendeletet bocsátott ki, melyben a német hadsereg és haditengerészet összes tisztjeinek megtiltja, hogy lóversenyeken a totalizátoron játszanak.

* **Magyarul nem tudó tanítók.** Csáky Albin gróf csak nem régeből adott ki rendeletet a nem magyar ajkú tanító és tanítónő-jelöltek írásbeli és szóbeli vizsgálatai eredményének megítélés tárgyában. Most e rendeletet még szigorubbá tette. És pedig azzal, hogy a jelöltek vizsgálata csak azon esetben fogadható el, ha a magyar nyelvből úgy szóban, mint írásban s a gyakorlati tanításon elégséges ismeretet és képességet tanúsítson. Ily ismeret és képesség hiányában a kir. tanfelügyelő, vagy helyettese a tanítói oklevél aláírását és megadását megtagadni tartozik, köteles azonkívül a vizsgálattevő személyazonosságát ellenőrizni. E rendelet már a legközelebbi vizsgálatokon érvénybe lép.

* **Szép beköszöntő.** Pozsonyból kapjuk a következő érdekes hírt. Egy osztrák hírlapíró kollegánk Magyarországon letelepedett s tegnap le is tette a magyar állampolgári esküt Klempa Bertalan alispán előtt. A szertartás végeztével így szól a hírlapíró: Mint új magyar állampolgár szeretnék tehetségemhez képest valami közczélra adományt juttatni. Elfogad ugyebár száz koronát a pozsonyi Kossuth-szoborra. Mert mint osztrák is mindig bámuloja voltam a nagy szabadsághősnek. S a száz koronát azonnal le is fizette.

* **Rövid hírek.** Merénylet egy miniszter ellen. Kojicz cseh faluban Plener osztrák miniszter ellen a vasuton merényletet követtek el. — Kossuth hajfürte. A fővárosi ereklye

muzeum számára Kossuth Ferencz egy fűrtöt küldött atyja hajából. — **Összeomlott épület.** Egy épülő félben levő ház Nagy-Becskereken összeomlott s két munkást a romok alá temetett. — **Magyar nők Kossuth sirjánál.** Egy hónapos évfordulója alkalmából Kossuth halálának ma a pesti magyarnők meglátogatták Kossuth sirját.

Ujházy Ede kosztümje.

Abból az alkalomból, hogy Ujházy Ede, a nemzeti színház művésze, most ismét itthon van, hogy művészetének fényével be-aranyozza környezetét is és földijeinek, a jó debreczenieknek igazi műélvezetet szerezzen, kedves apróságot elevenitenek föl a színtársulat körében.

Nem régeből, Ujházy valamelyik vidéki városban vendégszerepelt. A szállodában szépen, sorjában kirakta a különféle szerepeiben használni szokott lábbelikeit. A szolgálga, míg a művész aludt, garmadába szedett cipőt, eszimat, kivitte a folyosóra s ragyogó fényesre tisztította valamennyit.

Ujházy aznap épen Gonosz Pistát szerepét akarta játszani a „Falu száj”-ban, kereste a baktér szalmás, sáros eszimat, de bizony nem találta. Háromszor is szemügyre vette a lábbeli készséget, de bizony a Gonosz Pista eszimat nem voltak ott. Kérdőre fogta a hetest.

— Hol az a sáros, rongyos eszima?

-- Kipucoltam, instállom; — válaszolta a hetes, olyan férfi szerénységével, mint aki érzi, hogy rendkívüli dolgot cselekedett. De nyomban elképedt, midőn a művész haragtól elváltozott arcára esett pillantása. A művész éktelen dühvel fakadt ki:

— Hát hogy mered azt tenni az én eszímáimmal, hé?!

A hetesnek vazogott a foga, a szeméről látszott, hogy vadul kering vele a világ.

— Milyen idő van künn? — kérde Ujházy.

— Dagadó sár, nagyságos uram. A szerkérnek tengelyig ér, az ember meg térdig mászkálhat benne.

— Húzd fel azonnal gazember azt a eszimat és gázolj át az utca sarán háromszor.

A hetes felhúzta a eszimat és leszaladt az utcára. Ujházy az ablaknál nézte a jelenetet. E pillanatban vendége érkezett, egy fiatal színész, hajdani növendéke a színész-akadémiában?

— Mit néz professzor ur?

— Azt a gazembert nézem ott a sárban, hogy hozzá helyre a kosztümömet, a mit elrontott....

Vidék.

— Közel vidéki hírek. —

* **A „Szabad lyezeum” H.-Böszörményben.** A „Szabad lyezeum” nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is mindig több hívet szerez magának. Mint nekünk írják, Hajdu-Böszörményben Kovács M. Sándor kezdeményezésére megalakult az „Élet iskolája” című egyesület, melynek cselekvési köre és szervezete ugyanaz, mint a „Szabad lyezeum-é. Működését már megkezdte, szombaton Beké Antal ének- és zenetanár olvasott fel a magyar zene történetéről, a jelesebb termékeket részint a gimnáziumi énekkar által, részint maga zongorán és gordonkán, némelyiket ének, zongora, gordonka és flótánegybesben is bemutatatta.

* **Honvédek eskütétele.** A Nagy-Károlyban állomásozó honvédszázalaj legénysége vasárnap tette le az esküt. Az eskütételti ünnepélyen megjelent Nagy László alispán, Schusztéri cs polgármester s többen a

város intelligens osztályából. A felállított honvédség előtt Székely hadnagy és segéd-tiszt olvasta fel a király rendeletét az eskü-vésre vonatkozólag, továbbá a haditörvényszék ezikkelyeit, végül az eskümentát, a melyet a legénység utána mondott. Ezután Rozmánts Timót kegyesrendi tanár igen sikerült beszédet intézett a honvédséghez, a melyben őket a vallásosság, a király iránti hűség és hazafias érzületének ápolására buzdította.

* **A nagyváradi színház.** Hosszu ideig tartott vajudás és sok szőszaporítás után végre egy lépéssel előbbre haladt a nagyváradi színház ügye. S a l Ferencz kir. tan. polgármester végre kibocsáthatta a városi színház tervezésére vonatkozó általános pályázati feltételeket, melyek szerint a színház minden felesleges külső díszítés nélkül, de izlésesen tervezendő (tehát, hogy a közönségnek jó étvágya legyen, ha a színházat látja).

A pályaművek 4 hó alatt, azaz legkésőbb 1894. évi aug. hó 21-ik napjának déli 12 órájáig nyújtandók be Nagyvárad város polgármesteri hivatalához.

Az építési program határozatainak és a pályázati feltételeknek az összes pályázatok közt leginkább megfelelő és relatív legjobb tervezet 5000, a második helyen álló 3000, a harmadik helyen álló 1000 korona pályadíjjal fog jutalmaztatni.

N A P I H I R E K.

Határidő naptár.

Nagy ótáhangverseny vasárnap és csütörtökön d. u. 4-6 óráig a Margit-füldőben.

Muzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délután.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 8-6-ig nyitva.

A kir. itéltő tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig d. u. 2-5 óráig. — Az ígató, kiadó hivatal és az írtató nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a (Keresk. Akad. földsz.) Szerdán és Szombaton d. u. 5-8 óráig van nyitva. „A kezűgyesület” első iskolai műhelyében (főreáliskola földszint) szerdán és szombaton d. u. 3-5-ig. munka tautás folyik.

Április 21. Az orvos-gyógyszerész egyesület rendes havi ülése d. u. 5 órakor, az egyesület helyiségében.

Április 21 és 22. Debreczeni lóversenyek.

Április 21 és 22. A lozargegyelet közgyűlése a városi háza nagytanácstermében este 7 órakor.

Április 21. A Csokonai kör választmányának ülése a főiskola nyilvános olvasó termében d. u. 5 órakor.

Április 21. Az országos gyógyszerész egyesület ülése saját helyiségében, d. u. 5 órakor.

Április 21. Az ev. ref. tanító testület felolvasó ülése, délután 4 órakor.

Április 22. A Csokonai kör közgyűlése, d. e. 10 órakor a városi háza nagytanácstermében.

Április 22. A magyar országos állatorvosi egyesület Debreczen vidéki osztályának közgyűlése.

Április 22. Vasárnapja.

Április 25. Az alsó szabolcsi tisztai ármantési társulat közgyűlése délután 3 órakor.

Április 29. Délutól fel tíz órakor a vadászárulat közgyűlése a városi háza kistanács termében.

Április 29. A kaszinó közgyűlése, d. e. 10 órakor.

Április 30. Az állandó választmány ülése a megyénél.

Április 26-30. A sorozás ideje Debreczenben.

Május 3. Az iparos ifjak önképző egyesületének dalestélyd a „Margit-füldő” dísztermében.

Május 4. Számunkérőszék a megyénél.

Május 6. Munkás betegsegélyező egyesület közgyűlése délután 2 órakor a városi háza kistanács termében.

Május 9. A tordai dalegyesület városunkba érkezése.

Május 11. A debreczeni dalegyesület és debreczeniek kirándulása Fiuméba az országos dalversenyre. Indulás reggel fél 9 órakor.

Május 16. Hajduvírmege közgyűlése.

Május 13 és 14. Pünkösöd.

Május 21. A VIII-ik osztály közvizsgálata az ev. ref. főiskolában.

Május 22-26. Érettségi írásbeli vizsgálat az ev. ref. főiskolában.

Május 24. Ünnepe.

Junius 24. Ez a következő napokon szóbeli érettségi vizsgálat a főiskolában.

Aug. 6-14. Debreczeni nagyboldogasszony napi országos vásárok következő rendben: 6-7-én bór, gyapju

mész, toll, iparczikkek, gabonaneműek és mindenféle termény vásár, 9-10-én juhvásár, 11-12-én sertésvásár, 12-13-án lóvásár, 13-14. baromvásár.

Oktober 1-9. Debreczeni dienes napi országos vásárok következő rendben: 1-3-án bór, gyapju, mész, toll, iparczikkek, gabonaneműek és mindenféle termény vásár, 4-5-én juhvásár, 6-7-én sertés vásár, 7-8-án lóvásár, 8-9-én baromvásár. Nyers termények és iparczikkek a vásár egész tartama alatt árusíthatók.

— **Egyházak.** Holnapután vasárnap az evang. templomokban theologusok tartanak ismét teniszteleteket. A róm. kath. templomban reggel hét órakor csendes misét tart Lék Kornél segédlelkész. Délelőtt kilenc órakor énekes szent misét mond Dr. Wolafka Nándor választott püspök-plébános, amely után az egyházi szent beszédet Lék Kornél segédlelkész tartja meg. Délelőtt fél tizenkét órakor csendes szent misét Kópis József segédlelkész szolgáltat. Délután fél három órakor Dr. Wolafka Nándor vál. püspök plébános egyházi tanítást tart három órakor ezt litánia követi. Négy órakor délután lesz a rózsafüzér társaság rendes heti ájtatossága. — Az ág. ev. hitv. templomban vasárnap dél előtt tíz órakor Materny Lajos lelkész tart isteniszteletet.

— **A szervezési szabályzat.** A városi szervezési szabályzatnak a rendőrségre, egészségügyre és a katonai ügyosztályra vonatkozó részében tegnap délután három órakor értekezlet volt a rendőrfőkapitányság hivatalos helyiségében Boczkó Sámuel elnöke alatt. A szabályzat vonatkozó részét maga Boczkó Sámuel főkapitány olvasta fel, ismertette és indokolta. Az egybegyűltek ezeket a pontozatokat egyenként vették tárgyalás alá s a hosszantartó eszmecsereben a szabályzat vonatkozó részének csak a felét tárgyalhaták le úgy, hogy még egy értekezlet megtartása vált szükségessé, amelyen majd a másik felét veszik elbírálás alá. Az újabb értekezlet határnapja még nem állapított meg.

— **A gazdasági egyesület segélyt kér.** A debreczeni gazdasági egyesület ma délelőtt két ívre terjedő hosszabb kérvényt adott be városi tanácshoz. A kérvényben erős indoklással tárgyalják az egyesület szükségességét, annak magára a gazdálkodó Debreczenre nézve fennálló szükségességét. Az egyesületnek azonban szüksége van a város támogatására is, szüksége van annak rendes évi segélyére, hogy kitűzött nagy feladatainak és céljainak annál kiterjedtebben megfelelhessen. A gazdasági egyesület tehát kétezer forint évi segélyt kér a várostól. A kérvény felett közelebb a város jog- és pénzügyi bizottsága mond javaslatot.

— **A májusi ájtatosság a róm. kath. templomban.** Május 1-ével kezdetét veszi a májusi ájtatosságok a róm. kath. templomban. Az egész hónapban keresztül mindennap délután öt órakor tartják meg az ájtatosságot. A templomot egyházi díszbe öltöztetik s ekkor állítják fel az oltár felé az új szűz Mária szobrot is.

— **Gróf Zichy Géza Tetétlen.** A magyar kir. operaház és a nemzeti színház intendánsa, Zichy Géza gróf megváltik állásától, lemondását tegnap küldte be a belügyminiszternek, ki azt sajnálattal tudomásul vette. Zichy Géza gróf, úgy látszik haldokló neje kívánságának engedve, hagyja el díszes állását. Neje halálos ágyán arra kérte, hogy ezután csakis árva maradjon családjának szentelje életét. „Légy szigorú a fiunkkal és nevelj fel őket gondosan, a leányainknak pedig iparkodj pótolni anyjukat“ — ezek voltak a gróf utolsó szavai. Ezeknek hatása alatt Zichy Géza gróf elkötelezte, hogy felozlatja budavári háztartását és tetétleni birtokán, csakis családjá gondozásának fog ezentul élni. Ez a körülmény reményt nyújt arra, hogy Zichy Géza gróf, ki Hajdúvármegyének egyik virilise, családjá gondozása mellett is inkább fog időt szakítani magának arra, hogy megyénk közögyeiben részt vegyen, mint eddig.

— **A püspök iskolalátogatása.** Lapunk szombati számában megírtuk, hogy Wolafka Nándor vál. püspök, prépost plébános, — mint kerületi esperes és tanfelügyelő, sorba látogatja a biharmegyei róm. kath. iskolákat. Szerdán Berettyó-Szt.-Mártonban járt és a tapasztaltak fölött meglepedését fejezte ki. Tegnap Berettyó-Szent-Mártonból Fürtára utazott.

— **Az ezredéves országos kiállítás mezőgazdasági és erdészeti csoportjának Debreczen**

sz. kir. város és hajdúvármegyei helyi bizottságától, melynek elnöke Gróf Dégenfeld József főispán, veszik a következő meghívót: Felkérem a fentebbi bizottság tagjait, hogy az ezredéves kiállítás tárgyában f. évi ápril. hó 30-án, délután 4 órakor Debreczenben a vármegyeház nagytanácstermében tartandó értekezletre megjelenni sziveskedjenek. Tárgyak: 1. A Földmivvelésügyi m. kir. miniszter jelentése az elmunkálatokról. 2. Jelentés a mezőgazdasági történelmi adatok gyűjtési módjáról. 3. Statisztikai adatok gyűjtése a kertészet köréből. 4. Bejelentési ívek szétosztása iránt való intézkedés. 5. Folyó ügyek tárgyalása. Debreczen, 1894. Ápril 19. Gróf Dégenfeld József elnök.

— **A Csokonai kör választmánya** f. hó 21-én, szombaton délután 5 órakor a főiskola nyilvános olvasótermében ülést tart, melynek tárgya a múlt évről szóló jelentés felolvasása és annak a közgyűlés elé való előkészítése lesz.

— **Menetrend változások a debreczeni érintő vonalon.** A magyar királyi államvasutak vonalain május elsején nyári menetrend lép életbe, mely a Debreczen érintő és a Debreczenből, vagy ideutazó közönséget érdeklő vonalakon a jelenleg érvényben lévő menetrendtől lényegesen a következőkben tér el. A kolozsvári gyorsvonat Budapestről délután 2 óra 10 perczkor fog indulni úgy mint eddig, ellenirányban szintén nem fog változni. A Budapestről este 7 óra 10 perczkor Debreczenbe induló személyvonatnál a szomszédos forgalmi menetjegyek használata kizáratik. — A püspök-ladányi mármárosvizeti vonalon a helyi forgalom kielégítése céljából P.-Ladány és Szathmár között minden irányban egy-egy új helyi személyvonat helyeztik forgalomba, a mely Püspök-Ladányból reggel 3 óra 20 perczkor indul és Debreczenbe reggel 4 óra 55 perczkor, Szathmárra d. e. 9 óra 11 perczkor érkezik, az ellenirányban pedig Szathmárról, d. e. 3 óra 45 perczkor, Debreczenből este 8 óra 15 perczkor indul és Püspök-Ladányba este 9 óra 45 perczkor érkezik.

A debreczeni heti vasárnapján (kedden) Debreczenből déli 12 órakor egy új vonat indítatik Püspök-Ladányig s ezen napokon Debreczen és P.-Ladány között Debreczenből d. u. 12 óra 36 perczkor Püspök-Ladányba induló személyvonatnál a szomszédos forgalmi menetjegyek használata kizáratik. A debreczeni-szerencsi vonalon. A jelenleg Debreczenből d. e. 8 óra 45 perczkor Szerencsre induló s onnan este 7 óra 20 perczkor Debreczenbe érkező vegyes vonat helyett, Debreczen és Szerencs között egy-egy személyvonat helyeztetik forgalomba, a melyeknek közlekedése Szerencs és Miskolcz között folytatólag kiterjesztetik, mely utóbbi vonatok Miskolczon a nappali személyvonathoz Kassa felé, illetve felől közvetlenül csatlakoznak. Az új személyvonat Debreczenből d. e. 8 óra 25 perczkor indul és Szerencsre d. e. 11 óra 26 perczkor, Miskolczra d. u. 12 óra 37 perczkor érkezik, az ellenkező irányban pedig Miskolczról d. u. 3 óra 31 perczkor, Szerencsre d. u. 4 óra 38 perczkor indul és Debreczenbe este 7 óra 40 perczkor érkezik.

— **Egyháztanács.** Az ágost. hitv. ev. egyház, szombaton d. u. 4 órakor presbyteriális ülést tart. Tárgy: több fontos ügy.

— **A városi tisztviselők lakbérilletménye** ügyében megindított mozgalom kiküldöttei: Viskó Sándor és Jeney Miklós, a mai nap folyamán tisztelegtek a városi szervezési szabályzat megalkotására hivatott bizottsági tagoknál és a tanács tagjainál. A kiküldöttek a bizottsági és tanács tagok pártfogását kérték ki, hogy törekvéseiket ők is támogatásukkal segítsék elé.

— **Végre esett az eső.** A korai melegséggel beköszöntött tavaszunk sokáig nem volt felhője, esője, melyet a déli szélben kiszáradt föld már epedezve szomjuhozott. Már régóta féünk az általános szárazságtól, a föld epedésétől, hogy elpusztul, oda lesz az emberek vetése, az elhintett mag nem terem meg a kiszikkadt vetésben, hiszen még a fecskék is fedél nélkül röpködtek az ágakon, nem volt sár, a mivel a fészkeket összetapaszták.

Végre az éjjel megemberelte magát az ég; a gazdák tegnap este szinte könyeztek örömben, mikor elborult, alacsonyán röpködtek a madarak s csoportokba verődve, tanácskoztak. A háziasszonyok bezárták az ablakokat, a járókelők pedig készenlétben tartották az esernyőjüket, mert végre megjöttek a csurgatag, szürke felhők s ma hajnalban, 3-4 óra között, — tavasz beállta óta először, megeredt az eső s elég bőségesen, nagy esőpekekben hullott alá a szomju földre. Ha most egy hétig folyton bősége, eső áztatná a határokat, a nagy szomjuságot talán kárpótolva volnának a földek s így még kilátásunk nyílnék jó termésekre is.

— **A főtér felolvasása.** Dr. Sárváry Gyula városi tisztifőorvos javaslatot terjesztett a városi tanács elé, a melyben a teljesítendő köztisztviselési intézkedéseken kívül ama fontos körülményre hívja fel a tanács figyelmét, hogy a nyár folyamán a főtér állandó felolvasásának szükségessége egészségügyi óvintézkedésből fenforog. A főorvos azt javasolja, hogy a vasutól a kisvárad utcán, nagyvárad utcán, a főtéren végig a Péterfián keresztül egész a nagyerdő elejéig naponként rendszeren felolvasassék az egész út. A tanács a főorvos nagyon is életrevaló indokaira tekintettel a javaslatot elvben elfogadta, kivételben azonban olyan nehézségeket lát, a melyeket alig lehet majd leküzdeni. Ilyen például a nagy vízhiány. Mindazonáltal megbizta Körner Adolf tanácsnokot, hogy Szikszay Gyulával, a tűzoltótestület főparancsnokával értekezzen a felől, hogy a vízfordást és a felolvasást hogyan lehetne elősegíteni s a terv, a javaslat keresztülvitelére lehetőleg rövid idő alatt véleményt és javaslatot terjeszsen a városi tanács elé.

— **Kereskedelmi iskolai tanárok kongresszusa Debreczenben.** A keresk. iskolai tanárok „Állandó bizottsága“ legutóbbi, e hó 8-án tartott ülésén Mihály József azt indítványozta, hogy augusztus hó második felében, az országos tanszerkiállítás ideje alatt, Debreczenben, a keresk. isk. tanárok kongresszust tartsanak, a melynek egyik tárgya vagy egy önálló keresk. isk. tanári egyesület megalakítása, vagy a keresk. isk. tanárok érdekeiről másként való gondoskodás legyen. Az „All. Biz.“ jelenlevő nyolcz tagja egyhangulag és örömmel tette magáévá az indítványt s körlevelet intéz az összes kereskedelmi isk. intézetekhez, hogy e kongresszuson való részvétel iránt nyilatkozzanak. A kongresszus előkészítő bizottságába tagokul Lengyel S. és Trautmann Henrik budapesti, dr. Bayer F., dr. Faludi M., dr. Schaek B., dr. Szántó S. és dr. Veress V. vidéki kartársakat választották meg.

— **A debreczeni tornaegylet** a következő felhívást kapta a „Magyarországi Tornaegyesületek szövetsége“ elnökségétől: Tisztelt Tornász-társak! A magyarországi tornaegyesületek szövetsége IV. országos tornaünnepélyt f. é. május hó 13. és 14-ére tűzte ki. — Időközben azonban megtudván azt, hogy f. é. pünkösdi ünnepeken Fiumében országos dalárünnep fog rendezetni, — az országos tornaünnepélyt mindkét nemzeti kulturális cél sikere érdekében f. é. május hó 28-re elhalasztotta. Midőn ünnepélyünk ezen elhalasztását veletek tornászársi tisztelettel közöljük, újra kifejezést adunk azon reményünknek, hogy a magyar nemzeti tornászati emes szép ünnepélyének fényes sikerét tömeges megjelenés- és részvételletekkel biztosítandjátok! Mindnyájunknak nemes ügyünk iránti közös szent kötelességére hivatkozva kérünk azért benneteket, hogy jelentkeztek minél többen, legkésőbb f. év ápril 20-ig a hazafias ünnepélyünkön való részvételre a szövetség titkáránál és az ünnepély mellékelt részletes sorrendjét tanulmányozás és gyakorlat tárgyává téve, készüljetekek lelkes buzgalommal, hogy ünnepélyünk a magyar tornász név dicsőségét ismét emelje s a magyar nemzeti tornászati hírnevét újra öregbítse.

— **A főposta átalakítása.** A főposta átalakítási munkálatait, a melyről már megem-

lékezünk, a napokban megkezdették és folyik serényen. úgy hogy rövid idő alatt az egész posta épület teljesen átalakítva, a nagy forgalomhoz mért ezélszerű berendezéssel fog a közönség rendelkezésére állani. Az emeleten lévő pénztári hivatalokat legközelebb a földszintre hozzák, hogy a postán eme legelőkelőbb forgalommal bíró hivatal minél megközelíthetőbb legyen.

— **A városi tanács és a köztisztaság.** A városi tanács tegnap, Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt tartott ülésében elhatározta, hogy külön felhívást intéz a lakossághoz, amelyben az udvarok tisztán tartására, az udvar és ház előtti rész naponként állandó felleosolására hívja fel. A tanács egyúttal a rendőrséget szigorú ellenőrzésre s a mulasztókkal szemben követendő eljárásra hívja fel.

— **Esperességi közgyűlés.** A hegyaljai ág. hitv. egyházmege, melyhez a debreczeni ev. egyház is tartozik, ápr. hó 26. Miskolczon esperességi közgyűlést tart, melynek egyik főtagja az esperességek, kerületek új beosztása.

— **Fecskendők a kórháznak.** A közkórház teljes felszerelése még mindig nincs rendben, folytonosan rájönnek némely olyan tárgyra, amely a teljes felszereléshez okvetlenül megkívánatik. Legújában részesült a közkórház ilyen szükséges ajándékban; kapott egy tüzi és két légszesz fecskendőt, a melyek már ki is lettek szállítva a közkórházba.

— **A távirtdahivatal kibővítése.** Debreczen város emelkedő forgalmának, kereskedelmének megfelelőleg, a mindinkább nagyobb használatnak, nagyobb keresletnek örvendő távirtdahivatal is ki fogják — mint értesülünk — legközelebb bővíteni. A kibővítést különben azon körülmény is szükségessé teszi, hogy a debreczeni távirtdahivatalhoz hét új vonalrészt is csatoltak. — A kibővítés esetén a jelenlegi távirtdahivatal létszámát 23-al szaporítani fogják és az egész hivatalt külön főnök fogja vezetni. A kibővítésnek már a közel jövőben meg kell történnie.

— **A Kossuth szobor javára.** A Debreczenben felállítandó Kossuth-szobor javára a helybeli első magyar asztaltársaság, a szobor intéző bizottságának már bejelentett 40 korona gyűjtésén kívül újabb 20 koronát gyűjtött a melyet levél kíséretében fog az asztaltársaság a szobor bizottság pénztárnokának elküldeni. Különben ebben a tárgyban hétfőn ülést tartanak.

— **Lóverseny.** A folyó hó 21. (szombat) és 22-én (vasárnap) tartandó itteni lóversenyekre vonatkozólag tájékoztatás a következőket írhatjuk. A totalisateur vezetését a versenyek mindkét napján a „Magyar Lovaregylet” totalisateur igazgatója K. Császár Ferencz ur teljesíti; hol is a versenyek alatt a gyepon a totalisateur 2 frt, 5 frt és 10 frtos tételekkel fog működni. — A gyepré (tehát a nyergelőistállóhoz is) egyedül részvényes és tribüne előtti tere szülő belépti jeggyel lehet lépni; de azért a sikerversenypályán való közlekedésre a tribüne előtti tere szülő jeggyel bírók feljogosítva nincsenek. — A totalisateur bódéhoz a gyepről egyenesen, míg a páholy és zártsekekről a tribüne csarnokot kívülről megkerülve lehet jutni. — Minden kellemetlenség elkerülése végett felkérik a versenyeken résztvevő közönség, hogy belépti jegyeit láthatólag hordani sziveskedjék. — A helyi vaspálya gőzmozdonyu vonatai elegendő számu kocsikkal a versenyek mindkét napján a „Bika” szállodától a lóvásártérig déli 1 órától kezdve a versenyek végéig folytonosan fognak közlekedni. A végső megállóhelyhez a lóversenyter már nem messze fekszik és odáig elég jó gyalog ut vezet. — Hideg ételekről és hűsítőkről Fehér Adolf ur jó hírnevű vendéglő-sünk fog gondoskodni. — Az előjegyzett páholy és egyéb belépti jegyek Szent-Királyi Tivadar ur kereskedésében (városháza alatt) holnap reggelig kiváltandók, mert a vissza maradt jegyek azontul másoknak fognak eladatni.

A közönség kényelmére való tekintetből, a tribüne előtti téren elegendő számu ülőhelyről gondoskodva lett. A versenyek iránt érdeklődő közönséggel tudatjuk, hogy a hol-

nap és holnapután tartandó versenyekben a következő urlovasok fognak résztvenni u m:

Bethlen Károly gróf, Chernel Gy., Calm O. fhdn., Baworowsky F. gr., Miklós A fhdn., Pejacsevich Albert gr., Spannocchi Leó gr., Horthy I. százados, Hoffmann L. százados, Pletzger R. báró, Szabó B. hadnagy, — Károlyi Gy. gr., Révész B. fhdn., Starhemberg V. gr. fhdn., Rohonczy L., Merhal E. száz., Podmaniczky E. br., Paar K. gr. fhdn. és még mások, kik nagyobb részben ide már meg is érkeztek.

— **A Kossuth Lajos emlékének megörökítésére alakult országos bizottság** elnöksége tisztelettel felkéri az összes vidéki gyűjtő-ív tartókat, hogy a mennyiben a gyűjtött összegeket a pesti hazai első takarékpénztár egyesülethez még be nem szolgáltatották volna, az izeikben jegyzett és megjegyzendő összes adományokat a nyilvános nyugtázás megkönnyítése érdekében valamely ottani helybeli, esetleg vidékbeli lapban díjtalanul közléteitni törekedjenek, ennek megtörténte után pedig a gyűjtött összegeket a vonatkozó gyűjtőívek és lappdányok kapcsán a pesti hazai első takarékpénztár egyesülethez beküldeni sziveskedjenek.

— **A vásár alakjai.** Sok mindenféle alak, ember megfordul városunkban egy-egy országos vásár alkalmával. A rendőrségnek ugyan csak sok dolga akad, ha kellőképen vigyázni akar ilyenkor arra a sok veszedelmes kisebb és nagyobb rendű tolvajokra, zsebmetszőkre, hogy valami nagyobb bravuristiklit ne vigyének véghez. Ezeket a nappali alakokon kívül azonban van számos éjjeli alakja is a debreczeni vásárnak. Csapatszámra viszik be a rendőrségi börtönbe azokat a hajléktalan, dologkerülő csavargókat, a kik ilyenkor az éj leple alatt akarnak egy-egy kis operáció (tolvaj nyelv) véghez venni. Azonkívül sok olyan, nem épen a közérköleség szolgálatában álló hölgyet is csipett már eddig ayakon a rendőrség, a kik a jó vásár reményében késő éjjel is az utcaikon barangoltak. Azonban úgy látszik mindezen derék emberek működése a rendőrség éberségén hajótörést szenved.

— **Vásári vonatok.** Az államvasutak debreczeni üzletvezetősége gondoskodott arról, hogy a vásári személyforgalmat nagyban elősegítse. A debreczeni tavaszi országos vásár alkalmával vasárnap f. é. ápril 22 és hétfőn ápril 23-án az alább felsorolt viszonylatokban külön személy vonatok fognak közlekedni.

K a b a r ó l — D e b r e c z e n b e.	
Dbv/2.	Dbv/6.
Kaba ind. 4 ó. 50 p. reg.	1 ó. 28 p. d. u.
Szoboszló " 5 " 15 " "	" 1 " 56 " "
Vérvölgy " 5 " 25 " "	" 2 " 07 " "
Ebes " 5 " 33 " "	" 2 " 15 " "
Ondód " 5 " 41 " "	" 2 " 25 " "
Debr. érkezik 5 " 57 " "	" 2 " 41 " "
D e b r e c z e n b ő l — K a b a r á r a.	
Dbv/5.	Dbv/9.
Debr. ind. 12 ó. — p. d. u.	8 ó. 15 p. este
Ondód " 12 " 22 " "	" 8 " 27 " "
Ebes " 12 " 23 " "	" 8 " 38 " "
Vérvölgy " 12 " 29 " "	" 8 " 44 " "
Szoboszló " 12 " 44 " "	" 8 " 58 " "
Kaba érk. 1 " 07 " "	" 9 " 21 " "
H a d h á z r ó l — D e b r e c z e n b e.	
Dbv/3.	
Hadház indul 6 óra 55 perczkor reggel.	
Józsakert " 7 " 15 " "	
Debrecezerk. 7 " 35 " "	
D e b r e c z e n b ő l — H a d h á z r a.	
Dbv/8.	
Debrecezen ind. 3 óra 12 perczkor d. u.	
Józsakert " 3 " 32 " "	
Hadház érk. 3 " 57 " "	
Debrecezen 1894 ápril havában.	

Az Üzletvezetőség.

Színház.

* **Ujházy Ede első fellépte.** Kedves örömmel fogadta a debreczeni közönség azt a színházi hírt, hogy Ujházy Ede, a legnagyobb magyar színész, két estén át vendégszerepelni fog színházunkban. Ujházy neve mellé nem volt szükséges reklámot írni, éppoly kevésbé van arra rászorulva, mint a kö-

zönség, amely ismeri a művészt s ünnepeinek tartja azokat az előadásokat, amikor őt láthatja. A legnagyobb magyar művész látogatása és vendégtátelek váratlanul jött s a színház mégis csaknem egészen megtelt. E ökelő, intelligens, válogatott közönség gyűlt ott egybe, hogy Ujházy Ede művészi játékában gyönyörködhessek. A „Lengyel zsidó” című népdrama M a t h i s szerepében lépett fel a legnagyobb magyar színész, a kinek ez a szerepe is brilláns, művészi alakítás volt. A lelkifurdalásától gyötört, az aggodalmaskodó s mindennek dacára óvatos M a t h i s lelkiállapotát művészi erővel adta vissza, kidolgozva a természetesség mesteri vonásaival a legapróbb nünánsokat is. Oda képzeltük magunkat az elsassi falu kis polgármesteri lakába, megismerkedtünk, megbarátkoztunk a csendes családi élettel, a polgármester leplezetni igyekezett nagy bűnével, bajával, lelkifurdalásaival, tépelődése és szimulált kedélyességével. Mindez a művészet mesteri ragyogásában tükröződött vissza az Ujházy alakításában s jelenéseivel frappáns sikert, zajos hatást ért el, a közönség lelkesült hívvel tapsolta s háromszor, négyszer hívta a lámpák elé.

U j h á z y Ede alakítását, ragyogó művészetét, amelylyel Mathias lelkiállapotát oly alig megközelíthető sikerrel adta vissza, csak a két első felvonásban élvezhettük; a h a r m a d i k felvonásban, ott a törvényszék előtt, a hipnotizálás jelenete, az a művészi arcajték, a melyet a nagy magyar színész benne produkált, mind elveszett, eltűnt előlünk. Sűrű fátyol borult a színpad elé, a melyen keresztül a világitás rossz alkalmazása, különösen pedig ama körülmény miatt, hogy a fátyol zöld, sárga és barna színekre volt festve, — magának Mathiasnak még körvonalozott alakját is alig tudtuk kivenni. Az előadás, maga a darab az Ujházy alakítása, szerepe körül forog s a körülötte részt vett szereplők is ambícióval igyekeztek az ensemblét biztosítani. A nagy és distinguált közönség határozott műélvezet után távozott a színházból.

Közgazdaság.

— **Tengeri vető próba a Pallagon.** Tegnap délután tartatott meg a gazdasági tanintézet gazdaságában a Clayton és Shuttleworth cég által beküldött fészkebetű sorvető géppel a gazdasági egyesület által tartott próbavetés.

Jelen voltak az intézeti gazdaságban a gazdasági egyesületi vezetése alatt Buzás Elek, Fehér Sándor, Gaszner Károly, Tóbi József, Domokos Kálmán, Kerpely Kálmán, Herdicska Béla, Szücs Mihály és még számosan a gazdaközönség közül, valamint a gazdasági tanintézeti összes hallgatóság.

A gép szerkezete, kiállításá szilárd és pontos, de földadatát nem oldja meg teljesen. Nem különösen a tengerinél. Első sorban nagyobb p. u. 80 czm. sortávolságra nem állítható be, mivel ezen sortávra a mi körülményeink között nagy szükség volna, föltétlenül hibának róható fel.

A fészkebe való vetés nem egyenletes, egyik fészkebe 4—5 mig a másikba egy, vagy kettő, vagy néha el is hagyja a fészket.

A csoroszlya nyílását elfedő billentyű sokszor össze szorítja, vagy épen ketté is vágja a tengeri szemeket.

Mindezeknél fogva azt a véleményt mondták ki a jelenlevő bíráló tagok, hogy miután a gép főleg réyára van szerkesztve, annak is inkább megfelel, mint a tengeri vetés céljainak.

Időszokások nevze.

Bika szálloda.

Br Valdsetten J. hadtest parancnok Tem svár, — Veisz tabornok Bpest, — Lónyai János főispán M. Széget, — Gr. Degenfeld Imre. Téglás, — Chernel György birtokos Bpest, — Gr. Spanochy Leó birt. Gerend, — gr. Keglevich birt. Bpest, — gr. Venckheim F. Békés, — gr. Beilen István birt. Bpest, — gr. Nemes János Bpest, — gr. Paar főhadnagy Bécs, — Harkányi Andor birt. Kegyelyes, — gr. Batyhányi birt. Bpest, — gr. Teleky Károlyvár, — gr. Sztáray hadnagy Nyiregyház, — gr. Festetich Pál birt. Nyiregyháza, — br. Weugersen hadnagy Bécs, — gr. Starbengberg hadnagy Kolozsvar, — br. Szentkereszty birt. Szeged, — br. Podmaniczky birt. Bpest, — Lucenbacher min. tanácsos Bpest, — Berhy F. birtokos Gyöngyös, — Horthy István birtokos Kenderes, — Bogató Forer József birt. Nyirebogat, — tr. Radvanszky György

Radvány. — br. Ruffel Tivadar Bécs. — Beniczky István birt. L. Sz. Miklós

Angolkirálynő szálloda.

Berger Károly utazó Bécs. — Szarvadi Pál utazó Bpest. — Friedman Albrt birt. Halrév. — Kanitzer Gy. földbirt. T. Sz. Miklós. — St ru Márton földbirtokos N. Varad. — Berger J. kő. N. Károly. — Dr. Vittmann J. ügyvéd Bpest. — Dr. Altman N. ügyvéd Bpest. — Herczfelder József földbirt. Bpest. — Kuculhauser Gyula utazó Bécs. — Prop er Miklós földbirtokos Nadudvar. — Rozsonyi Lajos utazó Bpest. — Foshon Jakab birt. Ibrány,

— Papszász Lajos földbirtokos N. Kereki. — Pain Emil utazó Bpest. — Berencsik József földbirt. Nánás. — Politzer J. földbirt. Bpest. — Ujházi Ede színp. Bpost. —

Frohner szálloda.

Csillag J. kő. Czegléd. — Spiler Adolf utazó Bécs. — Menyhéd Lajos tisztartó Harkány. — Hirn Lajos kő. T. György. — Bauer Zsigmond gazdálkodó Nyirbátor. — Herdek Teréz magánzó Mező-Túr. — Bobatsch Otto kő. Bécs. — Czúcker Mór kő. Nagy-Károly. — Fodor József utazó Bpest. — Lőry Károly gazdálkodó Bpest. — Auspitz Lajos gazdálkodó Bpest. — Farkas Mór utazó Bécs. —

A m. kir. gazdasági tanintézet egész

Spárga

termését ez idén ismét megvettem és így a mai naptól kezdve az idény végéig, mindennap friss szedésével szolgálhatok.

Tisztelettel
Leidenfrost Ármin.

Önkéntes árverés.

Néhai Buday József hagyatékához tartozó lovak, ökrök és tehének, a folyó hó 22. és 23-án tartandó országos vásár alkalmával, nyilvános önkéntes árverésen, készpénzfizetés mellett a vásártéren el fognak adatni, melyre a venni szándékozók ez uton is meghivatnak.

Eladóvá vannak téve továbbá a hagyatékhoz tartozó s a szépezi és ebesi tanyákon megtekinthető ekék, boronák, hengerek, arató, vető, kaszáló és szénagyújtó gépek, négy járgány, 6 darab különböző szerkezetű rosta, szecska- és répavágók, állatmazsa, 14 ökör, 2 igás lószekér, koszik és egyéb gazdasági eszközök.

Értekezhetni Debreczenben, Kosuth (czegléd) utcán, 2596. sz. a.

— = Alapított 1845-ben. =

MAVASZ

1894.

TELEFON 170.

1894.

Országszerte ösmeretes

NEUMANN M.

férfi, fiu s gyermek ruha

nagy raktára

DEBRECZEN, főtér, a magyar királyi főpostával szemben,

ajánlja a legolcsóbb szabott árakon

Férfi öltönyt divatos Chewitból	—	9. —	frttól	14. frttig.
" " " tiszta gyapjuból	—	15. —	frttól	22. frttig.
" " " Kamgarnból	—	12. —	frttól	19. frttig.
" " " legfinomabb Kamgarnból	—	20. —	frttól	34. frttig.
Nadrágok	—	3. 25.	frttól	12. frttig.
Felöltők	—	10. —	frttól	40 frttig.
Fiú-öltönyök 10 évestől 16 évesig	—	7. —	frttól	25. frttig.
Gyermek-öltönyök 3 évestől 10 évesig	—	2. 50.	frttól	16. frttig.
Porköpenyek	—	3. 75.	frttól	8. frttig.
Férfi öltönyt Baigeből	—	13. —	frttól	15. frttig.
Baige Kamgarnból	—	20. —	frttól	30. frttig.

Minden darabon a szabott ár látható, úgy, hogy minden túlfizetés ki van zárva.

Meg nem felelő áru készséggel becseréltetik, kívánatra a pénz is visszaadatik.

Központi áruház Bécsben VI. Máriahilferstrasse 35. földszint és I-ső emelet.

Raktárak:	RAKTÁRAK:	Raktárak:
ARAD, DEBRECZEN, TEMESVAR, FIUME, PANC SOVA, UJVIDÉK.	BÉCSBEN, I. Kärthner-strasse 31. IV. Wiedner Haupt-strasse 8.	NAGYVÁRAD, ZÁGRÁB, SERAJEVO, NIS, TRIEST, BELGRÁD.

Fiú- és gyermek-ruhák csakis jó szövetekből, csinos szabással, jól varrva, mindig készletben.

Kitüntettetett számos világkiállításon.

A legjobban tápláló kenyeret a rozsliszt szolgáltatja.

Minden második héten friss őrlésű, kitűnő minőségű

PITLÉLT ROZSLISZT

zsák számra és kimérve,
jutányos árban kapható:

GERÉBY FÜLÖP

kereskedőnél.

Több mint 5000 család
 háztartásánál 
már bevezetve van
Kávé-kivonatom!

és el van ösmerve, mint

a legjobb kávépótlék,

tehát azon t. cz. fogyasztó közönség, kinek még nem volt alkalma kávé-kivonatomat ösmerni az forduljon hozzám, én kívánatra szívesen szolgállok próba-mintával, árfizetés nélkül, hogy személyes meggyőződést szerzhessen magának

 kávé-kivonatom jósága felől. 

Tisztelettel

Leidenfrost Ármin

fűszeranyagáru kereskedő,

DEBRECZENBEN.